

هديه «خاموشی» به شهر!

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ گفت: به دنبال اعمال محدودیت‌های برق در سراسر کشور، با هدف کاهش وسعت و زمان محدودیت‌ها، روشنایی معابر بزرگراهی و اصلی شهر تهران تعدیل شد. به گزارش «جوان» به نقل از صدا و سیما، «کامبیز ناظریان» با تأکید بر اینکه محدودیت‌های اعمالی در برقرسانی به شهر تهران محدود به مناطق خاصی نیست و در سراسر شهر به شکل یکسان و بر اساس زمانبندی مشخص اعمال می‌شود، از اجرای طرح کاهش و تعدیل روشنایی معابر باهدف کمک به کاهش وسعت و زمان تعدیل برقرسانی به شهروندان خبر داد.

وی افزود: با همراهی نیروهای فنی و عملیاتی ۲۲ منطقه برق شهر تهران، روشنایی معابر بزرگراهی و اصلی پایتخت به منظور کاهش بار وارد بر شبکه سراسری توزیع برق کاهش پیدا کرده و در این طرح با خودداری از کاهش روشنایی نقاط حادثه‌خیز تا حد ممکن ملاحظات ایمنی شهروندان نیز در نظر گرفته شده است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بیان کرد: بر اساس هماهنگی‌های به عمل آمده ضمن نظارت دقیق بر خاموش‌بودن تابلوهای تبلیغاتی در طول روز، تعدیل روشنایی تابلوهای تبلیغاتی در شب و همچنین تعدیل روشنایی بوستان‌های شهری نیز با رعایت و حفظ امنیت شهروندان در حال اجراست.

ناظریان ضمن قدردانی از صبر و همراهی شهروندان تهرانی از مشترکان شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در خواست کرد به منظور همکاری در گذر از شرایط فعلی حداکثر صرفه‌جویی را در مصرف گاز و برق به عمل آورند.

واردات آیفون دوباره ممنوع می‌شود؟

در حالی که در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۱ واردات گوشی‌های لوکس و آیفون ممنوع شده بود، به نظر می‌رسد با توجه به چالش‌های جدید ارزی کشور، واردات آیفون ممنوع خواهد شد. به گزارش «جوان» به نقل از تسنیم، دولت به تازگی (به عنوان یکی از دستاوردهای ۲۰۰ روزاول فعالیت خود) از بازگشایی واردات و رجیستری آیفون با حقوق ورودی ۱۵صد خبر داده است.

هرچند تاکنون جزئیات این رف ممنوعیت مطرح شده و تنها به موضوع تعرفه و حقوق ورودی آیفون پرداخته شده است، رفته‌رفته با مطرح شدن موضوعات قبلی در خصوص دلایل ایجاد محدودیت برای این کالای لوکس آن هم در شرایط بازگشت انتظارات تومی و احتمال شوک‌های ارزی بحث‌هایی در خصوص ایجاد ممنوعیت دوباره در کوتاه‌مدت مطرح شده است. در این زمینه بررسی سوابق موضوع دارای اهمیت است.

اولین بار در سال ۱۳۹۹ با پیگیری بانک مرکزی که در آن مقطع مدیریت آن را عبدالناصر همتی بود، بحث ممنوعیت موبایل بالای ۳۰۰ دلار از جمله آیفون مطرح شد. یکی از دلایل اصلی بانک مرکزی که وزیر فعلی اقتصاد در رأس آن قرار داشت، ناترازی شدید ارزی کشور بود.

- پیگیری بانک مرکزی در سال ۱۳۹۹**

برای لغو تخصیص ارز به موبایل لوکس لازم به ذکر است، ۱۸ تیر ماه سال ۱۳۹۹ حسین مدرس خیابانی (سرپرست وقت وزارت صمت) در حاشیه جلسه هیئت دولت اظهار کرد: بحث تخصیص ارز برای موبایل‌های زیر ۳۰۰ دلار پیشنهاد کمیته کارشناسی بانک مرکزی برای مدیریت منابع ارزی بود که تمرکز بر تخصیص ارز به موبایل‌های زیر ۳۰۰ دلار باشد.

وی همچنین گفته بود: در حال حاضر شرایط هماهنگی صورت گرفته بین وزارت صمت، اطلاعات و بانک مرکزی، تغییری در رویه واردات موبایل صورت نگرفته است. در واقع در آن مقطع که علاوه بر تحریم‌های اقتصادی ترامپ، بانک مرکزی در زمان مدیریت عبدالناصر همتی درگیر شوک‌های ناشی از کرونا نیز شده بود، خواستار ایجاد محدودیت‌های ارزی برای کالاهای لوکس از جمله آیفون شده بود.

- ممنوعیت تخصیص ارز به آیفون ۱۴ به بعد**

با هدف مدیریت منابع ارزی در اواخر سال ۱۴۰۱ بار دیگر بحث ممنوعیت تخصیص ارز به آیفون‌های ۱۴ به بعد مطرح شد و مدتی بعد این موضوع در دستور کار قرار گرفت. ممنوعیت واردات تجاری و مسافری آیفون سری ۱۴ به بعد از آن زمان آغاز شده و تا زمان ایلان مصوبه دولت در آبان ماه ۱۴۰۱ ادامه داشته است. چندی قبل سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص دلایل ممنوعیت واردات تجاری و مسافری آیفون به بحث محدودیت‌های ارزی اشاره کرد.

- واردات آیفون دوباره ممنوع می‌شود؟**

در حالی که به تازگی دولت بر رف ممنوعیت آیفون تأکید کرده است اما به نظر می‌رسد بار دیگر شواهد ارزی از بروز ناترازی‌های شدید در سال آینده حکایت دارد. به عنوان مثال، مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی ۲۰اردصد (معادل ۲۰۰هزارمیلیارد تومان) از درآمد ارزی دولت از صادرات نفت در بودجه ۱۴۰۴ را غیرواقعی قلمداد کرده است. این گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در حالی به صورت رسمی منتشر شده است که حتی برخی تحلیلگران آن برآورد مرکز را درآمذ نفتی دولت را غیرواقعی و خوش‌بینانه قلمداد کرده‌اند. از سوی دیگر بر اساس همین خوش‌بینی سازمان برنامه و بودجه پیش‌بینی کرده‌است در سال آینده ۳۱میلیارد دلار به صادرات غیرنفتی افزوده شده و تراز گمرکی که در دو سال اخیر به شدت منفی بوده ناگهان مثبت خواهد شد.

از سوی دیگر دولت در لایحه بودجه از سه مسیر، برای افزایش نرخ ارز رسمی خیز برداشته است، از یک سو با رشد ۳۵درصدی نرخ ارز واردات کالای اساسی را به ۳۸هزار و ۵۰۰تومان رسانده، از سوی دیگر نرخ نیمایی واردات کالای غیر اساسی را به کردیدر صدوی مرکز مبادله تغییر داده که حداقل باید شاهد رشد ۳۰درصدی در این حوزه باشیم. همچنین نرخ محاسبایی ارز در گمرک نیز با جهش ۱۰۰ درصدی مواجه خواهد شد که هزینه واردات کالا را دو برابر می‌کند. جمع‌بندی این موضوعات علاوه بر تشدید احتمالی فشارهای تحریمی در سال بعد نشان می‌دهد به احتمال قوی شرایطی مانند آنچه بانک مرکزی در سال ۱۳۹۹ تصمیم به اعمال محدودیت در خصوص آیفون اتخاذ کرد یا بحثی که در دو سال اخیر درباره ممنوعیت گسترده آیفون ۱۴ کرد به بالا مطرح شد، تکرار شده و دولت چاره‌ای جز اعمال محدودیت در این حوزه نخواهد داشت.

رفت و برگشت پینگ‌پنگی آیفون و پر شدن جیب واردکنندگان خاص
نکته جالب توجه اینکه این مدل تصمیمات شتاب زده تنها به سود عده‌ای واردکننده خاص خواهد بود. این افراد از تغییرات پینگ‌پنگی در حوزه مقررات تجارت خارجی سود برده و بعد از اعمال محدودیت از شرایط آحصاری پر شدن انبارهای خود از آیفون‌های لوکس انتفاع صدها میلیارد تومانی به دست خواهند آورد.

بالاخره یک گام برای اصلاح وضعیت مصرف بنزین برداشته شد و دولت تصمیم گرفت واردات بنزین سوپر را آزاد کند. با آزادشدن واردات بنزین سوپر این فرآورده نفتی بیه قیمت آزاد به کشور وارد خواهد شد، این اقدام یعنی از این پس شاهد تخصیص یارانه در بخش بنزین سوپر که مصرف عمده آن از سوی خودروهای با قیمت بالااست، نخواهیم بود و برای مسئله بنزین سوپر نیز ظرفیت بالایشی کشور مورد استفاده قرار نخواهد گرفت.

■ ■ ■

ناترازی بنزین یکی از موضوعات مهمی است که در سال جاری کشور به آن گرفتار شده است و در این مسیر با توجه به نیاز کشور به ماکسیمم تولید بنزین کشور، بخشی از تولیدات بنزینی کشور که با عدد اکتان بالایی بود و مناسب خودروهای با حجم موتور بالا بود، از سبد بنزینی کشور حذف و بنزین سوپر نیز به همین سرنوشت دچار و حذف شد. حال دولت در اقدامی صحیح واردات بنزین سوپر را آزاد کرده است که به پشتوانه مصوبه هیئت وزیران، به جای تخصیص یارانه و تأمین داخلی بنزین سوپر برای تقاضای خودروهای عمدتاً خارجی و با قیمت بسیار بالا، از این پس با آزادشدن واردات بنزین سوپر این فرآورده نفتی، به قیمت آزاد به کشور وارد خواهد شد که این موضوع باینگر این است که از این پس شاهد تخصیص یارانه در بخش بنزین سوپر که مصرف عمده آن از سوی خودروهای با قیمت بالااست، نخواهیم بود و برای مسئله بنزین سوپر نیز ظرفیت بالایشی کشور مورد استفاده قرار نخواهد گرفت.

سهیل محمودیان، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «جوان» در رابطه با مسئله بنزین سوپر و قیمت سرکوب‌شده و ارتباط آن با ناترازی بنزین کشور گفت: بنزین سوپر یک فرآورده نفتی مانند بنزین معمولی است ولی تفاوت اصلی آن در اکتان بالاتری است که

این نوع از بنزین دارد. در تعریف انواع بنزین متعارف سوپر که مصرف عمده آن از سوی خودروهای با قیمت بالااست، نخواهیم بود و برای مسئله بنزین سوپر نیز ظرفیت بالایشی کشور مورد استفاده قرار نخواهد گرفت. سهیل محمودیان، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «جوان» در رابطه با مسئله بنزین سوپر و قیمت سرکوب‌شده و ارتباط آن با ناترازی بنزین کشور گفت: بنزین سوپر یک فرآورده نفتی مانند بنزین معمولی است ولی تفاوت اصلی آن در اکتان بالاتری است که

واردات بنزین سوپر و حذف یارانه انرژی مربوط به آن آزاد شد

بنزین سوپر چقدر و با چه قیمت

قیمت بنزین سوپر کشور به کشور و منطقه به منطقه متفاوت است

ولی حدود ۱۲/۱دلار قیمت عمومی بنزین سوپر در منطقه ماست که با احتساب دلار ۶۷هزار تومان بازار آزاد حدود ۸۰هزار تومان قیمت واقعی آن است

این کارشناس انرژی در برآورد مثبت یا منفی بودن این اقدام اظهار کرد: اولیسن آورده آزادکردن واردات و قیمت بنزین سوپر، حذف یارانه انرژی غیرضروری موجود در این بخش است که به خودروهای بالای چندمیلیارد تومان تخصیص می‌یافت و همچنین تأمین نیاز سوخت اکتان بالای این خودروهای چندین میلیاردی از محل واردات است که بدون دخالت دولت انجام می‌پذیرد، از همین رو این اقدام مثبت تلقی می‌شود.

وی ادامه داد: در ادامه مسئله مربوط به عرضه سوخت اکتان بالا یا همان بنزین سوپر است که قرار است به چه صورتی و از طریق چه کسانی وارد و به چه صورتی به دست مردم برسد.

این موضوع نیازمند دستورالعمل اجرایی مشخص با سازوکار معین است تا به سمتی برود که هر چه سریع‌تر شاهد واردات بنزین سوپر و عرضه آزاد آن در جایگاه‌ها باشیم، متأسفانه قیمت‌گذاری دستوری دولت مانند یک مارپیچ تودرتو موجب شده است بیشترین ضربه را صنعت بالایشگاهی کشور در ماجرای بنزین بخورد و بنزینی که ما می‌توانیم صادرکننده آن باشیم، متأسفانه با حجم بالای یارانه انرژی و عدم‌سنگینال‌دهی قیمتی آن در پشت ترافیک شهرهای بزرگ مانند تهران هدر رود و سالانه هزاران هزارمیلیارد تومان منابع با ارزش در این مسیر قیمت‌گذاری دستوری حیف‌وسیل شود و در صورت اجبار مانند اتفاقی که برای بنزین سوپر افتاد، در نهایت باید به واردات و قیمت آزاد آن تن دهیم، در حالی که هیچ عقل سلیمی اجازه قیمت‌گذاری یارانه‌ای برای بنزین سوپر را نیز نمی‌داد و حالا با اینکه این کار بسیار دیر انجام شده است، اما امری هر چند کوتاه در جهت تغییرات مثبت به نفع اصلاحات اقتصادی در بخش انرژی کشور به وقوع پیوسته است که باید آن را به فال نیک بگیریم.

در طرف مقابل حالا با آزادشدن واردات بنزین و آزادشدن قیمت آن با مصوبه هیئت وزیران و دولت چهاردهم، شاهد بازگشت این محصول سوختی به پمپ بنزین‌های کشور خواهیم بود که قیمت آن طبق قیمت وارداتی مربوط به بازار مبادله ارز و طلا نیز در کمینه‌ترین حالت که تخمین بودجه ۱۴۰۴ از قیمت ارز در سال آتی معادل ۴۵/۵هزار تومان است، به هر لیتر معادل ۵۵هزار تومان خواهد رسید و در صورت واردات آن با نرخ ارز بازار آزاد نیز کمترین قیمت هر لیتر آن ۰۸هزار تومان است.

بنزین سوپر در منطقه ماست که با احتساب دلار ۶۷هزار تومان بازار آزاد حدود ۸۰هزار تومان قیمت واقعی آن است. وی ادامه داد: در کشور ما بنزین سوپر در حال حاضر در پمپ بنزین‌ها یافت نمی‌شود و دلیل آن نیز اضافه کردن مواد سوختنی به بنزین با اکتان بالای ۹۵ و کاهش اکتان آن در جهت قرارگیری در نوع بنزین معمولی و افزایش حجم عرضه روزانه بنزین در سطح کشور است و این موضوع نیز به دلیل ناترازی به وقوع پیوسته است.

معادن ایمن می‌شود

در لایحه بودجه ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده است معادن فاقد شرایط ایمنی لازم به مدت ۳ماه تعطیل شوند و کارگران آنها تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرند

وزیر کار و رفاه اجتماعی در خصوص وقوع این حادثه گفت: «امیدواریم این غم بزرگ را به کار بزرگ برای ایمنی معادن تبدیل کنیم».
ضرورت به‌روزرسانی قوانین معادن
عضو شورای عالی حفاظت فنی وزارت کار با تأکید بر اصلاح قانون معدنی می‌گوید: واقعیت این است که عوارض حادثه کار در کشور زیاد است و افرادی که حادثه دیدند، همکارانی دارند که این افراد دیگر تمایل به کار معدنی و تولیدی ندارند که این موضوع باعث توقف کار می‌شود و ممکن است با افت نیروی کار هم مواجه شویم. سیدابوالفضل اشرف منصوری به صورت مصداقی درباره بازنگری استانداردهای معدنی می‌افزاید: بحث معادن فعال و غیرفعال و بحث معادن خصوصی و دولتی باهم متفاوت است و هر کدام شرایط خاص خود را دارد. در بحث آیین‌نامه معادن ما یک آیین‌نامه ایمنی داریم که جامع است و قصد دارد همه معادن را پوشش دهد، در صورتی که قوانین و آیین‌نامه‌های معدن شن و ماسه باید با زغال‌سنگ فرق کند و هر بخش از معادن باید یک آیین‌نامه خاص برایش تدوین شود.

وی تأکید می‌کند: مثلاً معدن ۶۰ساله با معدن جدید که زیرساخت بهتر دارد، باید آیین‌نامه متفاوت داشته باشد. مثلاً معادنی که استخراج سطحی دارند از سایر معادن زیرسطحی کاملاً آیین‌نامه متفاوت و دستورالعمل متفاوتی می‌خواهند که باید تدوین شوند.

- اقدامات دولت برای ایمنی معادن: از پلمب تا حمایت**

بعد از ماجرای معدنجوی در طیس وزیر کار پیشنهاداتی را برای حمایت بیشتر از کارگران معدن و جلوگیری از بروز چنین حوادثی ارائه کرد و رئیس کل دادگستری استان‌ها نیز پای کار گرفته است. با بهره‌برداران معادن جلساتی بر گزار شد تا سیستم حقوق و دستمزد کارگران معدن زغال‌سنگ به ویژه در طیس با

تغییر همراه شود. در چهارم آبان ماه نیز در لایحه بودجه ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده است معادن فاقد شرایط ایمنی لازم به مدت سه ماه تعطیل شوند و کارگران آنها تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرند و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف شده‌اند دوره آموزش ایمنی را برای تمامی کارگران معادن زغال‌سنگ به اجرا در آورند.

- جاش دولت و بخش خصوصی**

بر سر تعطیلی معادن فاقد استاندارد

مدیری می‌گوید: سالانه هزار ۲۰۰ نفر در کشور در حوادث ناشی از کار جان خود را در دست می‌دهند که خطر از دست دادن جان در معادن زغال‌سنگ از همه کارهای اقتصادی بیشتر است. عدم یکپارچگی نظام ایمنی و بازرسی، مسئله اصلی این حادثه و حوادث ناشی از کار است. اکنون بخشی از وظیفه بر عهده سازمان ملی استاندارد، بخشی بر عهده وزارت صمت و همین‌طور سازمان نظام مهندسی معادن است که هیچ کدام از اینها در یک واحد عملیاتی تجمع نشده‌اند.

وزیر تعاون می‌افزاید: در مورد حل مشکل ایمنی معادن کشور، پیشنهاد برخی از دوستان این بوده است که از طریق ایجاد یک سازمان ایمنی این کار را انجام دهیم، اما فرایندی که از اواسط مهرماه انجام شد، این بود که وزارت صمت و تعاون کارگروه مشترک تشکیل دادند و بررسی ۱۰۱ معدن زغال‌سنگ را آغاز کردند. اواسط مهرماه که این تیم تجهیز شد تا معادن زغال‌سنگ را بررسی کنند ۶۶معدن مورد بررسی قرار گرفت. از این تعداد، همه معادن زغال‌سنگ فاقد استاندارد و اصول ایمنی مندرج در مقررات ما هستند. مدیری تأکید می‌کند: تعداد هفت معدن از این ۶۲معدن مشکلات عدیده‌ای داشت که وزارت تعاون تقاضای تعطیلی آنها را از نهادهای قضایی مطرح کرد. در ضمن از آنجا که ما مشکلات تعطیلی معدن را می‌دانیم، در هیئت وزیران مصوب کردیم که بودجه لازم برای پرداخت سه ماه حقوق کارگرانی که در این معادن مشغول کار هستند، تأمین شود که از بودجه اسمال سازمان برنامه و بودجه ردیفی را برای ایمنی معادن اختصاص داد.

وی تصریح می‌کند: آن چیزی که مورد غفلت قرار می‌گیرد این است که چرا ما از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۱ حدود ۳۲جانباخته داریم، ولی از سال ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۳ چیزی بیش از ۱۱۴ نفر در این حوادث جان باختند. وی می‌افزاید: تا زمانی که کمیته کارشناسی شامل اداره کار، اداره صمت، اداره استاندارد، اداره بهداشت و کارشناس رسمی دادگستری، ایمنی و بهداشت این معادن را تأیید نکنند، این معادن باز نمی‌شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در برخی موارد با کارگرانی که بعضی از آنها تا ۱۵ ساله هم سابقه کار در معدن دارند، قراردادهای سه‌ماهه بسته می‌شود، در حالی که بر اساس قانون، قرارداد سه‌ماهه برای بررسی صلاحیت و توان نیروی کار بسته می‌شود و کارگری که ماه‌ها و سال هاست قرارداد وی تمدید می‌شود و در معدن کار می‌کند، به این معناست که صلاحیت کار دارد و باید با آنها قراردادهای بلندمدت منعقد شود.

همچنین احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نشست تشریح اقدامات دولت در مورد حادثه معدنجوی طیس با اشاره به اهتمام ویژه دولت و پیگیری شخص رئیس‌جمهور برای رسیدگی به وضعیت حادثه‌دیدگان این واقعه و خانواده آنها می‌گوید: ساز از ۱۵مهرماه در کارگروه مشترک با وزارت صمت، معادن زغال‌سنگ را بازرسی کردیم و هفت معدن فاقد ایمنی به مراجع قضایی معرفی شدند. در ردیف بودجه، منابعی در نظر گرفته شده است تا معادنی که سه ماه تعطیل می‌شوند به مدت سه ماه حقوق کارگران‌شان پرداخت شود. وی می‌افزاید: در حیطه اقدامات وزارتخانه‌ای، صدور حکم بازنشستگی و بیمه مسئولیت معدن و همچنین تأمین مسکن در دستور کار قرار گرفته است. با بهره‌برداران معادن جلساتی بر گزار شد تا سیستم

نیز به طور تکمیلی مباحثی را مطرح کردند.